

**Практична підготовка студентів
зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (Логопедія):
методичні рекомендації до практик
(навчальна психолого-педагогічна практика,
виробнича логопедична практика в закладах дошкільної,
загальної середньої освіти та в спеціальних закладах)**

Навчально-методичний посібник

УДК 376.42-056.264(075.8)

Г 85

ISBN 978-617-8591-29-8

Рекомендовано науково-методичною радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, протокол № 5 від 23 квітня 2026р.

Рецензенти:

Невмержицька О.В. - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка/

Голик І.Р. - вчителька-логопедина ліцею № 3 імені В'ячеслава Чорновола (м. Дрогобич).

Гринців М.В. Логвиненко Т.О. Заміщак М.І. Практична підготовка студентів зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (Логопедія): методичні рекомендації до практик (навчальна психолого-педагогічна практика, виробнича логопедична практика в закладах дошкільної, загальної середньої освіти та в спеціальних закладах): навч. метод. посіб. / укл. Гринців М.В. Логвиненко Т.О. Заміщак М.І. Дрогобич : ДДПУ, 2026. 77 с.

Методичні рекомендації до проходження практики за спеціальністю 016 Спеціальна освіта спрямовані для забезпечення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти матеріалами, які містять покрокову інструкцію щодо виконання відповідних завдань та заповнення нормативної документації. У рекомендаціях містяться пояснення та посилання на ресурси, які сприяють формуванню компетентностей. Представлені матеріали можуть стати при нагоді здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта та керівникам практики.

ISBN 978-617-8591-29-8

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
Модуль 1. Навчальна психолого-педагогічна практика.....	6
Модуль 2. Виробнича логопедична практика в закладах дошкільної освіти.....	23
Модуль 3. Виробнича логопедична практика в закладах загальної середньої освіти	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	57
ДОДАТКИ.....	61

ПЕРЕДМОВА

Наскрізна програма практики галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації 016.01 Логопедія освітньо-професійної програми «Спеціальна освіта (Логопедія)» для здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра факультету історії, педагогіки та психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка розроблена відповідно до Положення про практику здобувачів вищої освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, затвердженого рішенням Вченої ради від 28 серпня 2025 року № 9.

Згідно з вищезазначеним Положенням, практика є обов'язковою складовою освітніх програм та спрямована на закріплення теоретичних знань, набутих здобувачами вищої освіти у процесі навчання, формування й удосконалення їхніх фахових компетентностей, а також на підвищення конкурентоспроможності випускників на вітчизняному та міжнародному ринках праці. Практична підготовка здійснюється на належно оснащених базах закладів загальної та спеціальної середньої освіти, закладів дошкільної освіти, навчально-реабілітаційних центрів, інклюзивно-ресурсних центрів, а також у закладах загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання. Детальний зміст кожного виду практики визначено у програмі.

Логопедична практика займає ключове місце у системі професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів, оскільки є невід'ємною складовою освітнього процесу та забезпечує органічне поєднання теоретичної підготовки з практичною діяльністю в різних типах закладів освіти. Вона сприяє формуванню творчого та відповідального ставлення до професійної діяльності логопеда.

Основною метою практики є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними технологіями, формами організації та професійним інструментарієм логопедичної роботи відповідно до вимог ОПП «Спеціальна освіта (Логопедія)», формування і розвиток професійних умінь та навичок, необхідних для прийняття самостійних рішень у процесі безпосередньої логопедичної діяльності в реальних умовах, а також виховання потреби у безперервному професійному саморозвитку та творчому застосуванні знань у практичній роботі.

Під час проходження різних видів практики здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОПП «Спеціальна освіта (Логопедія)», набувають професійних знань, практичних умінь і навичок, визначають мету та напрями діяльності вчителя-логопеда з

урахуванням особливостей психофізичного розвитку дітей з мовленнєвими порушеннями різної етіології та патогенезу, ознайомлюються зі стратегіями корекції мовленнєвих порушень і розвитку дітей різних вікових груп, специфікою побудови навчально-виховного, корекційно-розвивального та реабілітаційного процесів у різних типах закладів освіти, аналізують та узагальнюють досвід використання методів, прийомів, засобів і організаційних форм роботи.

Система практичної підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 016 «Спеціальна освіта», спеціалізації 016.01 «Логопедія», передбачає два модулі.

Перший модуль включає навчальну психолого-педагогічну практику, яка триває 2 тижні, має обсяг 4 кредити ЄКТС (120 годин) та є першою практикою, що організовується на II курсі (IV семестр) на базі закладів дошкільної освіти та закладів загальної середньої освіти з метою ознайомлення здобувачів з професійною діяльністю вчителя-логопеда.

Другий модуль охоплює виробничу логопедичну практику в закладах дошкільної освіти, яка проводиться протягом 5 тижнів, має обсяг 9 кредитів ЄКТС та організовується на III курсі (VI семестр);

Третій модуль передбачає виробничу логопедичну практику в закладах загальної середньої освіти та в спеціальних закладах, що також становить 12 кредитів ЄКТС, проводиться на IV курсі (VII семестр) і триває 7 тижнів. Тривалість і терміни проходження практик можуть уточнюватися відповідно до освітньої програми та навчального плану.

Практика реалізується у різних типах закладів загальної середньої та спеціальної освіти, зокрема гімназіях, ліцеях, навчально-реабілітаційних центрах для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями інтелектуального розвитку, слуху, опорно-рухового апарату тощо.

Усі визначені види практики мають чітко окреслену мету, завдання, зміст, форми організації та бази проведення.

Зміст практичної підготовки зорієнтований на діяльність, що ґрунтується на суб'єкт-суб'єктній взаємодії та сприяє розкриттю потенціалу й індивідуальному розвитку дітей з порушеннями мовлення різної етіології і патогенезу.

Модуль 1. НАВЧАЛЬНА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

1. Загальні положення:

Програма навчальної психолого-педагогічної практики призначена для здобувачів вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації 016.01 Логопедія освітньо-професійної програми «Спеціальна освіта (Логопедія)» (бакалавр). Програма підготовлена на основі Положення про практику здобувачів вищої освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка та погоджена кафедрою соціальної педагогіки та корекційної освіти.

Тривалість та обсяг:

тривалість 2 тижні, обсяг – 4 кредити ЄКТС (120 годин). Проводиться на II курсі (IV семестр).

2. Мета практики:

Метою навчальної психолого-педагогічної практики є поглиблення психолого-педагогічних знань здобувачів вищої освіти, формування та вдосконалення практичних умінь і навичок щодо дослідження та діагностики порушень мовлення у дітей. Практика спрямована на ознайомлення здобувачів із основними напрямками, видами та формами професійної діяльності вчителя-логопеда й інших фахівців, які здійснюють корекційно-розвивальну роботу з дітьми з мовленнєвими порушеннями різної етіології та патогенезу в спеціальних і інклюзивних закладах освіти. У процесі проходження практики здобувачі закріплюють практичні навички організації та проведення індивідуальної роботи, спрямованої на вивчення особливостей мовленнєвого розвитку дітей, а також здійснюють спостереження за психолого-педагогічними проявами мовленнєвих порушень під час корекційно-розвивальних занять.

3. Статус дисципліни

Практика належить до циклу обов'язкових дисциплін професійної підготовки.

4. Передумови проходження практики

Навчальна психолого-педагогічна практика передбачає попереднє опанування здобувачами вищої освіти теоретичних знань і базових

професійних компетентностей, здобутих під час вивчення фахових освітніх компонентів. Програма практики визначає систему знань, умінь і навичок, якими має оволодіти здобувач ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 016 «Спеціальна освіта», спеціалізації 016.01 «Логопедія» освітньо-професійної програми «Спеціальна освіта (Логопедія)» відповідно до вимог освітньо-професійної підготовки фахівців.

Практика спрямована на закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих під час вивчення таких освітніх компонентів, як «Логопедія», «Логопсихологія», «Спеціальна педагогіка», «Мовленнєві та сенсорні системи та їх порушення». Вона також передбачає використання відповідного методичного забезпечення, визначає основні складові практичної діяльності здобувачів та критерії оцінювання їхніх професійно-практичних досягнень у процесі проходження практики.

5. Програмні компетентності:

- **Інтегральна:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів логопедії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- *Загальні:*

ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, цінувати демократичні цінності, права людини, верховенство права, сталий розвиток, здатність захищати Батьківщину.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, адаптуючи їх до професійних викликів.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, а також володіти фаховою термінологією.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у логопедичній практиці.

ЗК 8. Здатність працювати в команді, взаємодіяти з колегами та іншими фахівцями.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії з дітьми, батьками та колегами з урахуванням етичних норм.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань, дотримуватися професійної етики.

- *Фахові:*

ФК 3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання для обстеження та корекції мовленнєвих порушень. Здатність до організації логодіагностики.

ФК 4. Здатність планувати корекційно-освітню роботу з урахуванням типу і рівня мовленнєвих порушень та потенціалу осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку. Здатність планувати та організовувати професійну діяльність з урахуванням структури порушення, актуального стану та особливостей мовленнєвого розвитку осіб з ПМР, а також їхніх потенційних можливостей.

ФК 5. Здатність реалізовувати ефективні логопедичні технології, застосовувати сучасні методики, засоби та спеціалізоване обладнання.

ФК 6. Здатність надавати послуги раннього втручання з персоналізованим підходом, враховуючи індивідуальні потреби дитини у контексті логопедичного супроводу.

ФК 8. Готовність до забезпечення логодіагностично-консультативної діяльності.

ФК 10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами, з дітьми з порушеннями мовлення.

ФК 11. Здатність до суб'єкт-суб'єктної професійної комунікації з дітьми, батьками та колегами. Здатність володіти українською літературною мовою, культурою мовлення, використовувати комунікативні моделі та мовленнєві зразки під час професійної діяльності відповідно до вимог стандартів державної мови.

ФК 12. Здатність організовувати дитячий колектив для розвитку мовленнєвих, комунікативних та соціалізаційних навичок під час логопедичної роботи. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього (зокрема, інклюзивного) середовища.

ФК 13. Здатність будувати гармонійні стосунки з особами з порушеннями мовленнєвого розвитку і з особливими освітніми потребами, їх сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

ФК 16. Здатність до організації особистісного та професійного саморозвитку, підвищення кваліфікації.

6. Очікувані результати навчальної психолого-педагогічної практики

Після проходження практики здобувачі вищої освіти повинні:

- ПРН 1. Знати теоретичні основи логопедії, методи дослідження та обробки результатів.
- ПРН 2. Здійснювати пошук, аналіз і критичну оцінку інформації для розв'язання професійних завдань. Здатність визначати стратегію, зміст і навчально-методичне забезпечення процесу подолання порушень мовленнєвого розвитку у дітей, підлітків і дорослих.
- ПРН 4. Планувати і надавати послуги раннього втручання з урахуванням індивідуального стану дитини.
- ПРН 5. Знати методи, форми і зміст корекційного процесу в логопедичній практиці. Здатність до впровадження кращих зразків вітчизняного та закордонного професійного досвіду щодо надання допомоги особам з порушеннями мовленнєвого розвитку.
- ПРН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів логодіагностики осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку з урахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.
- ПРН 7. Володіти державною та іноземною мовами, фаховою термінологією та професійним дискурсом.

- ПРН 8. Організувати і здійснювати логодіагностику дітей з особливостями психофізичного розвитку, логодіагностично-консультативну діяльність.
- ПРН 9. Організувати логопедичну діяльність в закладах освіти.
- ПРН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.
- ПРН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методика, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку.
- ПРН 12. Надавати корекційно-розвиткові послуги відповідно до рівня мовленнєвого розвитку. Здатність добирати і використовувати спеціальний інструментарій для проведення логопедичної роботи
- ПРН 13. Володіти методиками логопедії, сприяння соціальної адаптації та інтеграції осіб з мовленнєвими порушеннями.
- ПРН 14. Здійснювати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами, зокрема, з порушеннями мовлення в умовах інклюзивної форми навчання. Здатність забезпечувати логопедичний супровід осіб з порушеннями мовлення у складі команди психолого-педагогічного супроводу.
- ПРН 17. Володіти навичками самонавчання та ефективного пошуку інформації. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

7. Завдання навчальної психолого-педагогічної практики

До основних завдань практики належать:

1. Ознайомити здобувачів вищої освіти з основними напрямками та видами професійної діяльності вчителя-логопеда.
2. Сприяти закріпленню, уточненню та практичному застосуванню знань, отриманих під час вивчення освітніх компонентів освітньої програми.

3. Формувати вміння використовувати базові теоретичні та методичні знання з логопедії, спеціальної педагогіки й спеціальної психології у роботі з дітьми з порушеннями мовлення.
4. Забезпечити набуття досвіду спостереження та участі в корекційно-розвивальних заняттях з дітьми з порушеннями мовлення в спеціальних та інклюзивних закладах освіти.
5. Навчити проводити елементарне психолого-педагогічне вивчення особливостей розвитку дітей з порушеннями мовлення, аналізувати отримані результати та визначати основні прояви мовленнєвих порушень.
6. Формувати навички добору словесного матеріалу, наочних і технічних засобів, а також використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у логопедичній роботі.
7. Сприяти формуванню умінь взаємодії з фахівцями міждисциплінарної команди (психологом, вихователем, музичним керівником тощо) у процесі роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.
8. Формувати первинні навички професійного спілкування з батьками дітей з порушеннями мовлення та участі у корекційно-розвивальній роботі.
9. Закласти основи складання індивідуального плану розвитку дитини з порушеннями мовлення з урахуванням її психофізичних, соціальних особливостей та характеру мовленнєвого порушення.

1. Вимоги до організації і контролю проходження практики

Направлення на практику:

Здобувачі вищої освіти спрямовуються на практику відповідно до навчального плану ОПП Спеціальна освіта (Логопедія) і підтверджується наказом по університету. Навчальна психолого-педагогічна практика проводиться на основі договорів про спільну роботу університету з базами практики.

Керівництво та контроль:

- Загальне керівництво та контроль здійснює методист від закладу вищої освіти.
- Розподіл студентів по базах практики здійснюється методистом спільно з завідувачем кафедри.
- Безпосереднє керівництво та оцінювання результатів практики здійснює керівник практики, призначений кафедрою (науково-педагогічний працівник).

Вимоги до здобувачів:

1. Ознайомитися з робочою програмою практики, отримати необхідні документи та завдання, розробити індивідуальний план роботи та затвердити його у керівника практики.
2. Систематично відвідувати заклад освіти, проводити спостереження за роботою фахівців, вести щоденник практики та виконувати індивідуальні завдання до завершення практики.
3. Активно залучатися до навчально-виховного процесу та дотримуватися вказівок педагогів і інших відповідальних фахівців.
4. Надавати практичну підтримку педагогічному персоналу.
5. Дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та санітарно-гігієнічних норм.
6. Брати відповідальність за виконувану роботу та результати нарівні з постійними працівниками закладу.

Вимоги до керівника практики:

1. Ознайомити здобувачів із програмою та завданнями практики.
2. Окреслити план проходження практики та організацію індивідуальної роботи студентів.
3. Провести аналіз звітної документації, підготовленої здобувачами під час практики.
4. Перевірити та оцінити готовність здобувачів до практичної роботи.
5. Надавати інформаційну та методичну підтримку під час проходження практики.

2. Зміст практики

Робочий день здобувача-практиканта триває 6 годин і початок та завершення роботи узгоджується з адміністрацією закладу та вчителем-логопедом. Щодня студент фіксує виконані завдання та спостереження у щоденнику практики.

Студенти розподіляються по базових закладах освіти. На початковому етапі практики здобувачі знайомляться з режимом роботи закладу, розкладом уроків або занять у дошкільних групах та іншими організаційними моментами. На основі цього вони складають індивідуальні плани проходження практики, які погоджуються з адміністрацією закладу, педагогами, вчителем-логопедом та керівником практики від університету.

3. Структура практики

Практика складається з трьох основних етапів:

1-й етап – підготовчий

- Ознайомлення здобувачів із метою, завданнями та змістом практики;
- Отримання вказівок щодо оформлення звітної документації;
- Консультації з керівником та методистом щодо організації індивідуальної роботи;
- Розподіл студентів по базових закладах освіти.

2-й етап – основний

- Ознайомлення з навчально-виховною, корекційно-розвивальною та логопедичною діяльністю закладу;
- Вивчення контингенту дітей та особливостей організації режимних моментів;
- Робота з документацією закладу;
- Спостереження за заняттями педагогів та логопеда, аналіз поведінки дітей та запис спостережень у щоденнику.

3-й етап – заключний

- Підведення підсумків практики;
- Підготовка та оформлення звітної документації;
- Обговорення результатів з керівником практики;
- Підготовка до захисту звіту та отримання оцінки.

N	Види роботи	Кількість годин
I тиждень		
Понеділок		
1	Прибуття до закладів дошкільної освіти та організація практикантів по групах.	1 год
2	Обговорення з керівником закладу, його заступниками з навчально-виховної роботи особливостей організації навчально-корекційної діяльності дітей з тяжкими порушеннями мовлення.	1 год
3	Ознайомлення з логопедичною та супровідною документацією закладу.	1 год
4	Обговорення з логопедом та вихователем особливостей організації різноманітних видів діяльності з дітьми, що мають тяжкі порушення мовлення, а також методики роботи з їхніми батьками.	1 год
5	Складання індивідуальних планів проходження практики.	0,5 год
6	Ознайомлення з перспективним, календарним та індивідуальним плануванням роботи, а також з основною документацією педагога та вихователя.	0,5 год
Вівторок		
1	Участь у логопедичних заняттях з веденням конспектів	1 год
2	Обговорення зі спеціалістом-логопедом структури проведення логопедичних занять.	1 год
3	Здійснення діагностичного оцінювання дітей.	1 год
4	Вивчення карток для оцінки мовленнєвого розвитку.	1 год
5	Психолого-педагогічний аналіз діяльності дітей.	0,5 год
6	Вивчення та оцінка календарного планування занять.	0,5 год
7	Обговорення з медичними працівниками особливостей моторного розвитку дітей із тяжкими порушеннями мовлення.	0,5 год
8	Ознайомлення з основними формами заохочень, що застосовуються у спеціальному закладі.	0,5 год
Середа		
1	Участь у логопедичних заняттях із веденням конспектів спостережень.	2 год
2	Ознайомлення з взаємодією фахівців у роботі закладу.	1 год
3	Спостереження за організацією режимних моментів.	1 год
4	Вивчення дитячих творчих робіт та визначення особливостей розвитку моторики у дітей з порушеннями мовлення через бесіди з педагогами та аналіз виробів.	0,5 год

5	Ознайомлення з індивідуальним плануванням занять логопеда та вихователя, включно з організацією навчальної та ігрової діяльності дітей, дослідженням довкілля, розвитком мовлення та формуванням соціальних уявлень.	0,5 год
6	Обговорення з логопедом спеціального закладу організації методичної роботи з батьками дітей із тяжкими порушеннями мовлення.	1 год
Четвер		
1	Спостереження за логопедичними заняттями з веденням конспекту педагогічних спостережень.	2 год
2	Надання практичної підтримки логопедам, педагогам та вихователям у підготовці до занять, включаючи виготовлення роздаткових матеріалів, наочних посібників, таблиць тощо.	1 год
3	Документування та аналіз педагогічних ситуацій, спостережених студентами під час занять.	1 год
4	Визначення методів організації стимулювання пізнавальної активності дітей із тяжкими порушеннями мовлення під час занять.	0,5 год
5	Вивчення різних організаційних форм проведення занять через бесіду з учителем-дефектологом.	1 год
6	Розробка орієнтовного плану занять для груп відповідно до встановленої схеми.	0,5 год
П'ятниця		
1	Участь у логопедичних заняттях із веденням конспекту спостережень.	2 год
2	Ознайомлення з особливостями взаємодії логопеда та психолога у професійній діяльності.	0,5 год
3	Спостереження за поведінкою та мовленнєвими проявами дітей під час занять.	2 год
4	Створення навчально-дидактичних матеріалів для занять.	1 год
5	Консультація з вихователем щодо організації самообслуговуючої діяльності дітей із тяжкими порушеннями мовлення.	0,5 год
II тиждень		
Понеділок		
1	Відвідування занять логопеда із систематичним нотуванням педагогічних спостережень.	2 год
2	Здійснення психолого-педагогічної діагностики дітей	1 год
3	Вивчення методичної літератури, що стосується логопедичної та корекційної роботи.	0,5 год
4	Оцінка та аналіз структури календарного плану занять.	0,5 год
5	Консультація з вихователями щодо особливостей засвоєння знань, умінь і навичок дітьми з порушеннями мовлення.	1 год

6	Здійснення діагностичного оцінювання розвитку дітей.	1 год
Вівторок		
1	Спостереження за логопедичними заняттями із веденням детального конспекту.	2 год
2	Ознайомлення з дитячими виробами та вивчення особливостей моторного розвитку дітей із порушеннями мовлення через аналіз робіт і консультації з педагогами.	1 год
3	Розробка та підготовка навчально-дидактичних матеріалів для занять.	1 год
4	Вивчення поведінки та мовленнєвих проявів дітей із порушеннями мовлення під час занять.	1 год
5	Виконання завдань із психолого-педагогічної діагностики.	1 год
Середа		
1	Участь у логопедичних заняттях з фіксацією методичних прийомів та етапів у конспекті.	2 год
2	Консультація з логопедом щодо найбільш ефективних методів стимулювання мовленнєвого розвитку дітей.	1 год
3	Консультація з логопедом та вихователями щодо організації співпраці з батьками дітей.	1 год
4	Підготовка та створення навчально-дидактичних матеріалів для занять.	1 год
5	Ознайомлення та аналіз результатів творчої діяльності дітей із порушеннями мовлення.	1 год
Четвер		
1	Спостереження за логопедичними заняттями із систематичним веденням конспекту.	2 год
2	Консультація з логопедом щодо використання нестандартних методик корекції мовлення.	1 год
3	Розробка та підготовка навчально-дидактичних матеріалів для корекційних занять.	1 год
4	Консультація з медичним працівником та вихователем щодо організації режимних моментів для дітей із порушеннями мовлення.	1 год
5	Реалізація завдань із психолого-педагогічної діагностики.	1 год
П'ятниця		
1	Спостереження за проведенням логопедичних занять із веденням конспекту.	2 год
2	Консультація з вихователем спеціального закладу щодо організації методичної взаємодії з батьками дітей із тяжкими порушеннями мовлення.	1 год
3	Консультація з соціальним педагогом щодо особливостей соціального середовища дітей із порушеннями мовлення.	1 год
4	Підготовка та оформлення звітних матеріалів практики.	2 год

4. Звітна документація

Після завершення навчальної психолого-педагогічної практики здобувач вищої освіти надає методисту такі матеріали:

1. *Щоденник практики*, завірений печаткою закладу та підписами керівництва закладу і вчителя-логопеда, де відображено щоденні спостереження та виконану практичну роботу здобувача, а також характеристика його діяльності (див. додаток А).
2. *Звіт здобувача-практиканта* про проходження практики з підписом учасника.
3. *Навчальний посібник*, розроблений для використання в роботі з дітьми, які мають порушення мовлення.
4. *Логопедична гра*, створена здобувачем для корекційної роботи.
5. *Характеристика календарного планування роботи вчителя-логопеда*, з відзначенням ключових елементів діяльності.
6. *Протокол діагностичного обстеження дітей з порушеннями мовлення* відповідно до індивідуального науково-дослідного завдання.
7. *Аналіз двох логопедичних занять*.
8. *Виконане індивідуальне завдання* здобувача (див. додаток Б).

5. Підведення підсумків практики

Попереднє обговорення результатів практики проводиться за участю здобувачів, вчителя-логопеда та керівництва закладу, де проходила практика.

Підсумки остаточно узагальнюються на підсумковій конференції в закладі вищої освіти за участю методиста та керівника практики.

Звітна документація передається методисту для перевірки протягом тижня після завершення практики. Під час захисту керівник практики виставляє залік. Оцінювання враховує:

- якість виконаних завдань практики;
- ставлення до педагогічної діяльності;
- дисциплінованість та самостійність здобувача;
- систематичність роботи;
- відгуки вчителя-логопеда та педагогічного колективу закладу;
- правильність оформлення звітних матеріалів.

Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин або отримали незадовільну оцінку, можуть пройти практику повторно згідно Положення.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики без поважних причин чи отримали незадовільну оцінку, відраховуються з університету.

Критерії високоякісного оцінювання включають:

- розуміння мети, завдань та змісту практики;
- професійну спрямованість діяльності майбутніх вчителів-логопедів;
- сформованість професійних умінь та навичок.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою (система ECTS).

Максимальна оцінка надається за умови:

- підготовки всіх необхідних матеріалів та їх оформлення відповідно до методичних вимог;
- отримання позитивних відгуків від вчителя-логопеда, керівництва базового закладу та керівника практики від університету;
- підготовки змістовної звітної доповіді під час захисту, з доданими супровідними матеріалами (фото, відео, розробки, ігри тощо);
- своєчасної подачі звітної документації на перевірку.

Оцінювальний лист здобувача вищої освіти за підсумками навчальної психолого-педагогічної практики

	Основні напрямки роботи здобувача-практиканта	Максимальна кількість балів
	Оцінювання результатів практики, відображених у звітній документації	
1	Кожен правильно складений протокол аналізу логопедичного заняття оцінюється до 5 балів.	10
2	Оцінка за створений навчальний посібник.	10
3	Оцінка за створену дидактичну логопедичну гру для розвитку дітей.	10
4	Оцінка за аналіз календарного плану вчителя-логопеда з виділенням ключових елементів його організації.	10

5	Оцінка за проведення діагностичного обстеження дітей з порушеннями мовлення відповідно до індивідуальної науково-дослідної теми.	10
6	Оцінка за виконання індивідуального практичного завдання.	10
	Всього	60
	Оцінювання процедури захисту практики	5
1	Оцінка за правильне ведення щоденника практики, з відображенням усіх робочих днів та виконаних завдань відповідно до програми практики.	10
2	Оцінка за підготовку звіту про виконану навчальну психолого-педагогічну практику.	25
3	Презентація матеріалів практики та захист її результатів.	40
	Всього	100
	Підсумкова оцінка	

Розподіл балів та підсумкове оцінювання

Максимальна оцінка за навчальну психолого-педагогічну практику складає 100 балів. З них 60 балів виділяються за виконання завдань практики, що відображені у звітних матеріалах, та 40 балів – за захист практики на підсумковій конференції.

Приблизні запитання для обговорення на підсумковій нараді:

1. Які нормативні документи застосовують вихователі для організації навчально-виховного процесу у спеціальних групах для дітей з порушеннями мовлення?
2. Які освітні програми використовуються для планування роботи в таких групах?
3. Які основні цілі навчально-виховного процесу в закладі дошкільної освіти для дітей з порушеннями мовлення?
4. Яку роль виконує вчитель-логопед у закладі дошкільної освіти?
5. Як організована діяльність вчителя-логопеда у закладі дошкільної освіти?
6. Порівняйте функції вихователя та логопеда у спеціальній групі.
7. Порівняйте графік роботи вихователя і логопеда.

8. Порівняйте документацію, яку веде логопед та вихователь спеціальної групи.
9. Опишіть особливості проведення навчально-виховного заняття вихователем, звертаючи увагу на структуру заняття, методи подачі матеріалу та використання дидактичних матеріалів.
10. Опишіть особливості фронтального логопедичного заняття: чисельність дітей, структура заняття, форми подачі матеріалу та дидактичні засоби, що застосовуються.
11. Назвіть особливості індивідуального логопедичного заняття та порівняйте його зі специфікою фронтального заняття й навчально-виховного заняття, проведеного вихователем.
12. Назвіть основні напрями обстеження мовлення дітей із порушеннями.
13. Назвіть напрями обстеження причин виникнення порушень мовлення.
14. Охарактеризуйте картку розвитку мовлення, яку заповнює логопед.
15. Опишіть ігрову діяльність дітей із порушеннями мовлення та надайте приклади логопедичних ігор, що застосовуються для корекції порушень мовлення.

Оцінка ЕКТС	Оцінка за бальною шкалою	Критерії оцінювання
A	100-90 балів	Відмінно – демонструє високий рівень знань та навичок у межах обов'язкового матеріалу з допущенням незначних похибок.
B	89-82 бали	Дуже добре – демонструє високий рівень знань та навичок у межах обов'язкового матеріалу без серйозних помилок.
C	81-75 балів	Добре – показує достатній рівень знань і навичок із поодинокими незначними помилками, які не впливають на загальне виконання завдань.
D	74-69 балів	Задовільно – рівень знань і навичок, що в цілому прийнятний, проте містить помітні недоліки; достатній для продовження навчання або початку професійної діяльності.

Е	68-60 балів	Задовільно – базовий допустимий рівень знань і навичок, який містить помітні помилки, але дозволяє продовжити навчання або виконувати професійні завдання.
Ф	59-35 балів	Незадовільно з правом повторного складання – рівень знань і навичок, що не відповідає вимогам, але дозволяє повторно скласти після належної самостійної підготовки.
FX	34 бали і менше	Незадовільно з необхідністю повторного проходження курсу – рівень знань та навичок є недостатнім і потребує повторного вивчення дисципліни.

Орієнтовний перелік індивідуальних завдань під час практики (див. додаток Б)

1. Проаналізувати та описати прийоми встановлення емоційного контакту психолога з дитиною або групою дітей під час спостереженого корекційного заняття.
2. Відпрацювати артикуляційну, дихальну, голосову, мімічну та пальчикову гімнастику на собі; зафіксувати процес на відео та зробити його самоаналіз.
3. Скласти банк завдань для стимулювання пізнавальної діяльності дітей із порушеннями мовлення (3–5 завдань), забезпечивши дидактико-методичний супровід. Вказати мету та корекційно-розвитковий зміст кожного завдання.
4. Підготувати набір методик для оцінки емоційної сфери дитини з порушеннями мовлення; відпрацювати їх на практиці та зафіксувати на відео.
5. Розробити зміст 2–3 виховних бесід з дітьми з порушеннями мовлення, визначивши корекційну, дидактичну та виховну мету кожної.
6. Сформувати банк завдань для розвитку творчих здібностей дітей із порушеннями мовлення, визначивши корекційну, дидактичну та виховну мету кожного завдання.
7. Відпрацювати техніку діагностики мімічної моторики на собі; зафіксувати на відео. Провести обстеження мімічної моторики дитини з відеофіксацією та скласти самоаналіз.

8. Відпрацювати методику оцінки пальчикової моторики; зафіксувати на відео. Провести обстеження пальчикової моторики дітей та зробити відеозапис, після чого скласти самоаналіз.
9. Відпрацювати методику діагностики стану голосу на собі; зробити аудіо- або відеозапис. Провести обстеження голосу у декількох дітей, зафіксувати на відео та підготувати самоаналіз.
10. Відпрацювати методику діагностики фонематичного сприймання на собі; зробити відеозапис. Провести обстеження фонематичної системи у декількох дітей, зафіксувати на відео та оформити самоаналіз.

Виконання цих індивідуальних завдань дозволяє інтегрувати отримані результати у власні наукові дослідження та враховується при підсумковому оцінюванні практики. Індивідуальні завдання є додатковою формою роботи під час практики і погоджуються з керівником практики та науковим керівником (у межах наукових гуртків, підготовки курсових або дипломних робіт).

Модуль 2. ВИРОБНИЧА ЛОГОПЕДИЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

1. Загальні положення

Програма виробничої логопедичної практики у закладах дошкільної освіти призначена для студентів освітньої галузі 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 016 «Спеціальна освіта», спеціалізації 016.01 «Логопедія» за освітньо-професійною програмою «Спеціальна освіта (Логопедія)» для здобуття ступеня бакалавра.

Виробнича практика забезпечує безперервне знайомство студентів з практичною діяльністю логопеда, сприяє закріпленню отриманих теоретичних знань і формуванню професійних навичок. Студенти ознайомлюються з організацією корекційної роботи у закладах дошкільної освіти, зокрема у групах для дітей з порушеннями мовлення та комплексними порушеннями розвитку.

Практика передбачає обсяг 5 кредитів ECTS, проводиться на III курсі (VI семестр) протягом 5 тижнів. Вона поєднує теоретичне навчання з самостійною практичною роботою у закладах дошкільної освіти та спрямована на формування професійних навичок майбутніх логопедів.

2. Мета практики

Головною метою практики є поглиблення знань у сфері логопедії та психології, розвиток практичних умінь і навичок застосування теоретичних знань для корекції мовленнєвих порушень у дітей. Студенти ознайомлюються з видами та формами роботи логопеда, набувають досвіду проведення індивідуальних та групових занять, діагностичного дослідження мовленнєвого розвитку та особливостей дітей, а також набувають умінь розробляти та проводити навчально-розвивальні та корекційні заняття для дошкільнят із порушеннями мовлення.

3. Статус дисципліни

Виробнича логопедична практика відноситься до циклу обов'язкових дисциплін професійної підготовки.

4. Передумови проходження практики

Програма визначає обсяг знань і навичок, якими повинні володіти студенти спеціальності 016.01 «Логопедія», відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик. Практика закріплює алгоритми вивчення навчальних компонентів: «Логопедія», «Логопсихологія», «Спеціальна методика навчання дітей з порушеннями мовлення: розвиток мовлення», «Логопедія (порушення темпу і ритму мовлення)», «Мовленнєві та сенсорні системи та їх порушення», «Методи логопедичного обстеження», а також забезпечує методичні матеріали і технології для оцінювання практичних досягнень студентів.

5. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми логопедії освіти у процесі корекційно-педагогічної, логодіагностичної-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів логопедії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, адаптуючи їх до професійних викликів.
- ЗК 6. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності.
- ЗК 8. Здатність працювати в команді, взаємодіяти з колегами та іншими фахівцями.
- ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії з дітьми, батьками та колегами з урахуванням етичних норм.

Спеціальні компетентності:

- ФК 3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання для обстеження та корекції мовленнєвих порушень. Здатність до організації логодіагностики.

- ФК 4. Здатність планувати корекційно-освітню роботу з урахуванням типу і рівня мовленнєвих порушень та потенціалу осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку. Здатність планувати та організовувати професійну діяльність з урахуванням структури порушення, актуального стану та особливостей мовленнєвого розвитку осіб з ПМР, а також їхніх потенційних можливостей.
- ФК 6. Здатність надавати послуги раннього втручання з персоналізованим підходом, враховуючи індивідуальні потреби дитини у контексті логопедичного супроводу.
- ФК 7. Здатність дотримуватися вимог до організації навчального та корекційно-розвивального освітнього середовища.
- ФК 11. Здатність до суб'єкт-суб'єктної професійної комунікації з дітьми, батьками та колегами. Здатність володіти українською літературною мовою, культурою мовлення, використовувати комунікативні моделі та мовленнєві зразки під час професійної діяльності відповідно до вимог стандартів державної мови.
- ФК 12. Здатність організовувати дитячий колектив для розвитку мовленнєвих, комунікативних та соціалізаційних навичок під час логопедичної роботи. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього (зокрема, інклюзивного) середовища.
- ФК 13. Здатність будувати гармонійні стосунки з особами з порушеннями мовленнєвого розвитку і з особливими освітніми потребами, їх сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.
- ФК 14. Здатність працювати у міждисциплінарній команді для розвитку інклюзивного суспільства.
- ФК16. Здатність до організації особистісного та професійного саморозвитку, підвищення кваліфікації.

6. Очікувані результати виробничої логопедичної практики

Після проходження практики студент повинен:

- **ПРН 1.** Знати теоретичні основи логопедії, методи дослідження та обробки результатів.
- **ПРН 2.** Здійснювати пошук, аналіз і критичну оцінку інформації для розв'язання професійних завдань. Здатність визначати стратегію, зміст і навчально-методичне забезпечення процесу подолання порушень мовленнєвого розвитку у дітей, підлітків і дорослих.
- **ПРН 4.** Планувати і надавати послуги раннього втручання з урахуванням індивідуального стану дитини.
- **ПРН 5.** Знати методи, форми і зміст корекційного процесу в логопедичній практиці. Здатність до впровадження кращих зразків вітчизняного та закордонного професійного досвіду щодо надання допомоги особам з порушеннями мовленнєвого розвитку.
- **ПРН 6.** Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів логодіагностики осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку з урахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.
- **ПРН 7.** Володіти державною та іноземною мовами, фаховою термінологією та професійним дискурсом.
- **ПРН 8.** Організовувати і здійснювати логодіагностику дітей з особливостями психофізичного розвитку, логодіагностично-консультативну діяльність.
- **ПРН 9.** Організувати логопедичну діяльність в закладах освіти.
- **ПРН 10.** Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.
- **ПРН 11.** Застосовувати у професійній діяльності знання про методика, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку.

- **ПРН 12.** Надавати корекційно-розвиткові послуги відповідно до рівня мовленнєвого розвитку. Здатність добирати і використовувати спеціальний інструментарій для проведення логопедичної роботи.
- **ПРН 14.** Здійснювати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами, зокрема, з порушеннями мовлення в умовах інклюзивної форми навчання. Здатність забезпечувати логопедичний супровід осіб з порушеннями мовлення у складі команди психолого-педагогічного супроводу.
- **ПРН 17.** Володіти навичками самонавчання та ефективного пошуку інформації. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.
- **ПРН 18.** Знати основи запобігання корупції, дотримуватися принципів доброчесності.
- **ПРН 20.** Володіти методиками та технологіями, формами та засобами початкового навчання, розвитку та виховання осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку.

7. Завдання виробничої логопедичної практики

1. Залучити студента до основних видів практичної діяльності логопеда.
2. Закріпити та розширити знання, отримані під час вивчення теоретичних дисциплін.
3. Застосовувати теоретико-методологічні знання у практичній роботі з дітьми дошкільного віку з різними порушеннями мовлення.
4. Впроваджувати отримані знання, уміння та навички під час практичної діяльності.
5. Проводити логопедичне обстеження, аналізувати його результати та визначати мовленнєві відхилення.
6. Планувати перспективну та поточну логопедичну роботу (групові та індивідуальні заняття) з дітьми із ЗНМ, ФФНМ, ФНМ.

7. Узгоджувати навчально-виховні, корекційні, розвиваючі та реабілітаційні завдання з психолого-педагогічними підходами, враховуючи індивідуальні особливості дітей.
8. Раціонально підбирати матеріали (вербальні, наочні, технічні, комп'ютерні) для роботи з дітьми, виготовляти та застосовувати дидактичні матеріали.
9. Організовувати командну роботу з психологом, вихователями, музичним керівником, фізичним реабілітологом та батьками дітей; розробляти індивідуальні програми розвитку дитини.
10. Навчати батьків корекційним прийомам і методам роботи з дитиною вдома.
11. Поширювати логопедичні знання серед педагогів та батьків, підвищувати їх психолого-педагогічну компетентність.

8. Організація і контроль проходження практики

- Направлення студентів на практику здійснюється відповідно до навчального плану та наказу університету за 10 днів до початку практики.
- Загальне керівництво практикою здійснює методист університету, розподіл студентів по базах – спільно з завідувачем кафедри.
- Безпосереднє керівництво студентом і оцінювання практики здійснює керівник практики – науково-педагогічний працівник кафедри.

Вимоги до студентів:

1. Ознайомитися з програмою практики, отримати завдання, розробити індивідуальний план роботи та затвердити його.
2. Систематично відвідувати заклад, спостерігати за роботою фахівців, вести щоденник та виконувати індивідуальне завдання.
3. Активно брати участь у навчально-виховному процесі та дотримуватись вказівок педагогів.
4. Надавати практичну допомогу персоналу закладу.
5. Дотримуватись правил охорони праці та санітарії.
6. Відповідати за якість та результати виконуваної роботи.

Вимоги до керівника практики:

1. Ознайомити студентів з програмою та завданнями практики.
2. Розкрити принципи організації індивідуальної роботи та співпраці з фахівцями закладу.
3. Провести аналіз і перевірку звітної документації.
4. Оцінити рівень підготовки студентів та їх знання правових норм роботи з дітьми.
5. Надавати організаційну та методичну підтримку під час практики.

9. Зміст практики

Під час логопедичної практики студент працює у закладі дошкільної освіти 6 годин на день. Початок і кінець робочого дня узгоджується з графіком роботи груп, логопеда та керівництва закладу.

- **4 години** щодня присвячуються безпосередній освітній роботі з дітьми разом з вихователями або логопедом.
- **2 години** виділяються на підготовку, розробку та відпрацювання занять, спостереження за дітьми з типовим розвитком і мовленнєвими порушеннями, виконання індивідуальних завдань та проведення досліджень, що можуть використовуватися у курсових роботах або наукових публікаціях.

Щоденна діяльність студента фіксується у щоденнику логопедичної практики. Розподіл студентів по базових закладах здійснюється з урахуванням кількості груп.

У перші дні практики студенти ознайомлюються з графіком роботи, режимом дня, розкладом занять закладу, після чого складають індивідуальні плани роботи і погоджують їх з вихователями, логопедом та керівником практики.

Під час практики студенти знайомляться з різними типами закладів, де перебувають діти з порушеннями мовлення (фонетико-фонематичні, загальні, комплексні порушення). Вони спостерігають за роботою педагогів та інших фахівців, проводять пробні та контрольні заняття з розвитку мовлення, формування уявлень про довкілля та початкових математичних понять.

Протягом практики студенти відвідують різні заняття: розвиток мовлення, ігрову, трудову та образотворчу діяльність, виховні заходи, а також готують роздаткові матеріали, посібники та консультації для батьків під керівництвом логопеда.

10. Структура практики

Практика складається з трьох етапів:

1-й етап – підготовчий:

- Проведення настановної конференції.
- Ознайомлення студентів з метою, завданнями та змістом практики.
- Розробка та затвердження індивідуального плану роботи.
- Отримання вказівок щодо оформлення звітної документації та консультації методиста.
- Розподіл студентів по базових закладах.

2-й етап – основний:

- Ознайомлення з навчально-виховною та логопедичною роботою закладу, режимом дня та контингентом вихованців.
- Спостереження за роботою логопеда, вихователів, психолога та інших спеціалістів.
- Проведення пробних та контрольних логопедичних занять, підготовка матеріалів, складання психолого-педагогічної характеристики дітей.
- Виконання занять з розвитку мовлення, малювання, ручної праці, аплікації та ліплення.
- Ознайомлення з документацією логопеда.

3-й етап – заключний:

- Підведення підсумків практики.
- Оформлення та обговорення звітної документації.
- Підготовка звіту та участь у підсумковій конференції.
- Отримання диференційованого заліку.

№	Види роботи	Кількість годин
I тиждень		
Понеділок		
1	Прибуття до закладів дошкільної освіти та організація практикантів по групах.	1 год
2	Обговорення з керівником закладу, його заступниками з навчально-виховної роботи особливостей організації навчально-корекційної діяльності дітей з тяжкими порушеннями мовлення.	1 год
3	Ознайомлення з логопедичною та супровідною документацією закладу.	1 год
4	Обговорення з логопедом та вихователем особливостей організації різноманітних видів діяльності з дітьми, що мають тяжкі порушення мовлення, а також методики роботи з їхніми батьками.	1 год
5	Складання індивідуальних планів проходження практики.	0,5 год
6	Ознайомлення з перспективним, календарним та індивідуальним плануванням роботи, а також з основною документацією педагога та вихователя.	0,5 год
Вівторок		
1	Участь у логопедичних заняттях з веденням конспектів.	1 год
2	Обговорення зі спеціалістом-логопедом структури проведення логопедичних занять.	1 год
3	Здійснення діагностичного оцінювання дітей.	1 год
4	Вивчення карток для оцінки мовленнєвого розвитку.	1 год
5	Психолого-педагогічний аналіз діяльності дітей.	0,5 год
6	Вивчення та оцінка календарного планування занять.	0,5 год
7	Обговорення з медичними працівниками особливостей моторного розвитку дітей із тяжкими порушеннями мовлення.	0,5 год
8	Ознайомлення з основними формами заохочень, що застосовуються у спеціальному закладі.	0,5 год
Середа		
1	Участь у логопедичних заняттях із веденням конспектів спостережень.	2 год

2	Ознайомлення з взаємодією фахівців у роботі закладу.	1 год
3	Спостереження за організацією режимних моментів.	1 год
4	Вивчення дитячих творчих робіт та визначення особливостей розвитку моторики у дітей з порушеннями мовлення через бесіди з педагогами та аналіз виробів.	0,5 год
5	Ознайомлення з індивідуальним плануванням занять логопеда та вихователя, включно з організацією навчальної та ігрової діяльності дітей, дослідженням довкілля, розвитком мовлення та формуванням соціальних уявлень.	0,5 год
6	Обговорення з логопедом спеціального закладу організації методичної роботи з батьками дітей із тяжкими порушеннями мовлення.	1 год
Четвер		
1	Спостереження за логопедичними заняттями з веденням конспекту педагогічних спостережень.	2 год
2	Надання практичної підтримки логопедам, педагогам та вихователям у підготовці до занять, включаючи виготовлення роздаткових матеріалів, наочних посібників, таблиць тощо.	1 год
3	Документування та аналіз педагогічних ситуацій, спостережених студентами під час занять.	1 год
4	Визначення методів організації стимулювання пізнавальної активності дітей із тяжкими порушеннями мовлення під час занять.	0,5 год
5	Вивчення різних організаційних форм проведення занять через бесіду з учителем-дефектологом.	1 год
6	Розробка орієнтовного плану занять для груп відповідно до встановленої схеми.	0,5 год
П'ятниця		
1	Участь у логопедичних заняттях із веденням конспекту спостережень.	2 год
2	Ознайомлення з особливостями взаємодії логопеда та психолога у професійній діяльності.	0,5 год
3	Спостереження за поведінкою та мовленнєвими проявами дітей під час занять.	2 год
4	Створення навчально-дидактичних матеріалів для занять.	1 год
5	Консультація з вихователем щодо організації самообслуговуючої діяльності дітей із тяжкими порушеннями мовлення.	0,5 год

II тиждень		
Понеділок		
1	Відвідування занять логопеда із систематичним нотуванням педагогічних спостережень.	2 год
2	Здійснення психолого-педагогічної діагностики дітей.	1 год
3	Вивчення методичної літератури, що стосується логопедичної та корекційної роботи.	0,5 год
4	Оцінка та аналіз структури календарного плану занять.	0,5 год
5	Консультація з вихователями щодо особливостей засвоєння знань, умінь і навичок дітьми з порушеннями мовлення.	1 год
6	Здійснення діагностичного оцінювання розвитку дітей.	1 год
Вівторок		
1	Спостереження за логопедичними заняттями із веденням детального конспекту.	2 год
2	Ознайомлення з дитячими виробами та вивчення особливостей моторного розвитку дітей із порушеннями мовлення через аналіз робіт і консультації з педагогами.	1 год
3	Розробка та підготовка навчально-дидактичних матеріалів для занять.	1 год
4	Вивчення поведінки та мовленнєвих проявів дітей із порушеннями мовлення під час занять.	1 год
5	Виконання завдань із психолого-педагогічної діагностики.	1 год
Середа		
1	Участь у логопедичних заняттях з фіксацією методичних прийомів та етапів у конспекті.	2 год
2	Консультація з логопедом щодо найбільш ефективних методів стимулювання мовленнєвого розвитку дітей.	1 год
3	Консультація з логопедом та вихователями щодо організації співпраці з батьками дітей.	1 год
4	Підготовка та створення навчально-дидактичних матеріалів для занять.	1 год
5	Ознайомлення та аналіз результатів творчої діяльності дітей із порушеннями мовлення.	1 год

Четвер		
1	Спостереження за логопедичними заняттями із систематичним веденням конспекту.	2 год
2	Консультація з логопедом щодо використання нестандартних методик корекції мовлення.	1 год
3	Розробка та підготовка навчально-дидактичних матеріалів для корекційних занять.	1 год
4	Консультація з медичним працівником та вихователем щодо організації режимних моментів для дітей із порушеннями мовлення.	1 год
5	Реалізація завдань із психолого-педагогічної діагностики.	1 год
П'ятниця		
1	Спостереження за проведенням логопедичних занять із веденням конспекту.	2 год
2	Консультація з вихователем спеціального закладу щодо організації методичної взаємодії з батьками дітей із тяжкими порушеннями мовлення.	1 год
3	Консультація з соціальним педагогом щодо особливостей соціального середовища дітей із порушеннями мовлення.	1 год
4	Підготовка та оформлення звітних матеріалів практики.	2 год

Здобувачі вищої освіти, які проходять виробничу практику у закладах дошкільної освіти, проводять навчальні заняття з обов'язкових напрямів: розвиток мовлення та ознайомлення з довкіллям. За вибором студент може також проводити заняття з малювання, ручної праці та формування елементарних математичних понять.

11. Звітна документація

Після проходження практики здобувачі вищої освіти подають методисту закладу вищої освіти такі матеріали:

1. *Щоденник практики*, завірений печаткою закладу та підписами керівника і вчителя-логопеда, із записами спостережень та виконаної роботи (див. додаток А).
2. *Мовленнєві картки* на двох дітей із різними порушеннями мовлення.

3. *Психолого-педагогічна характеристика на одну дитину.*
4. *Два план-конспекти контрольних фронтальних логопедичних занять, завірені вчителем-логопедом.*
5. *Два план-конспекти контрольних індивідуальних логопедичних занять, завірені вчителем-логопедом.*
6. *Конспекти контрольних занять і виховного заходу, завірені вчителем-логопедом та вихователем, із рекомендованою оцінкою (заняття з розвитку мовлення, математичних уявлень, малювання, аплікації, ліплення, виховний захід.*
7. *Конспект контрольного фронтального заняття з логоритміки, завірений вчителем-логопедом.*
8. *Протоколи обговорення контрольних логопедичних занять за участю інших практикантів та вчителя-логопеда.*
9. *Наочний посібник (логопедична гра, дидактичний матеріал тощо).*
10. *Характеристика на практиканта, завірена вчителем-логопедом.*
11. *Звіт про проходження практики, підписаний практикантом.*
12. *Виконане індивідуальне завдання. (див. додаток Б).*

12. Підведення підсумків практики

- Первинне обговорення результатів проходження практики відбувається на базі закладу дошкільної освіти за участю практиканта, вчителя-логопеда та керівництва закладу.
- Підсумки практики підводяться на підсумковій нараді у закладі вищої освіти за участю методиста та керівника практики.
- Матеріали практики подаються методисту протягом наступного тижня після завершення практики.
- Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою (система ECTS):
  - 60 балів – за виконання завдань практики, відображених у звітній документації;
  - 40 балів – за захист практики на підсумковій конференції.
- Максимальна кількість балів – 100.

Критерії якісного оцінювання:

- Рівень усвідомлення мети, завдань і змісту практики;
- Професійна спрямованість діяльності майбутніх вчителів-логопедів;
- Сформованість професійних умінь;
- Дисциплінованість, систематичність і самостійність;
- Відгуки вчителя-логопеда та педагогічного колективу;
- Правильність оформлення звітної документації та підготовки презентації;
- Якість відповідей на запитання під час захисту практики.

Примітка:

- Здобувачам вищої освіти, які не виконали програми практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно.
- Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики без поважних причин чи отримали незадовільну оцінку, відраховуються з університету.

ОЦІНЮВАЛЬНИЙ ЛИСТ

здобувача-практиканта за результатами виробничої логопедичної практики в закладах дошкільної освіти

	Основні напрямки роботи здобувача-практиканта	Максимальна кількість балів
	Оцінювання результатів практики, відображених у звітній документації	
1	Правильно заповнені 2 мовленнєві картки – до 5 балів (за кожну картку).	5
2	Складання психолого-педагогічної характеристики для дитини з порушеннями мовлення.	10
3	Два конспекти контрольних фронтальних логопедичних занять, оформлені відповідно до вимог – оцінюються до 5 балів за кожен.	10
4	Два розгорнутих план-конспекти контрольних індивідуальних занять, підготовлені відповідно до вимог – до 5 балів за кожне.	5

5	Конспект фронтального заняття з логоритміки, підготовлений згідно з вимогами.	15
6	Три розгорнуті плани-конспекти контрольних занять (з розвитку мовлення, формування математичних уявлень, з малювання, ліплення або аплікації – за вибором), підготовлені відповідно до вимог, до 5 балів за кожне заняття.	10
7.	Виконання завдань індивідуальної програми практики.	5
	Всього	60
	Оцінювання процедури захисту практики	
1	Коректне ведення щоденника практики з відображенням усіх робочих днів та виконаних завдань.	5
2	Підготовлений звіт про проходження практики.	5
3	Створений наочний посібник (логопедична або дидактична гра, індивідуальний роздатковий матеріал тощо).	10
4	Представлення матеріалів практики та захист отриманих результатів.	20
	Всього	40
	Підсумкова оцінка	100

Орієнтовні запитання для підсумкової наради з логопедичної практики:

1. Опишіть документацію, яку веде вчитель-логопед у закладі дошкільної освіти.
2. Охарактеризуйте дітей у логопедичній групі.
3. Що зазначено у Положенні про логопедичні послуги та порядок комплектування компенсуючих груп.
4. Опишіть графік проведення логопедичних занять.
5. Наведіть напрямки обстеження дітей з дислалією та приклад результату.
6. Наведіть напрямки обстеження дітей з дизартрією та приклад результату.
7. Наведіть напрямки обстеження дітей з ринолалією та приклад результату.
8. Опишіть методи формування правильної звуковимови.

9. Наведіть приклад формування конкретної фонем у дитини з дислалією: прийоми та підготовчі вправи.
10. Наведіть приклад формування конкретної фонем у дитини з дизартрією: прийоми та підготовчі вправи.
11. Наведіть приклад формування конкретної фонем у дитини з ринолалією: прийоми та підготовчі вправи.
12. Опишіть структуру індивідуального логопедичного заняття та його цілі.
13. Опишіть структуру фронтального заняття для дошкільників з порушеннями мовлення та його мету.
14. Які заняття проводить вихователь середньої групи дітей з порушеннями мовлення та яку програму використовує?
15. Які обов'язкові заняття підготовки дітей з порушеннями мовлення до школи та яка програма застосовується?
16. Які заняття проводить вихователь молодшої групи дітей з порушеннями мовлення та яку програму використовує?
17. Охарактеризуйте дидактичні ігри, які застосовує логопед: їх спрямованість та мету.
18. Опишіть структуру заняття з логоритміки для дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення: особливості, прийоми логокорекції та мету.

Оцінка ЕКТС	Оцінка за бальною шкалою	Критерії оцінювання
A	100-90 балів	Відмінно – демонструє високий рівень знань та навичок у межах обов'язкового матеріалу з допущенням незначних похибок.
B	89-82 бали	Дуже добре – демонструє високий рівень знань та навичок у межах обов'язкового матеріалу без серйозних помилок
C	81-75 балів	Добре – показує достатній рівень знань і навичок із поодинокими незначними помилками, які не впливають на загальне виконання завдань.
D	74-69 балів	Задовільно – рівень знань і навичок, що в цілому прийнятний, проте містить помітні недоліки; достатній для продовження навчання або початку

		професійної діяльності.
E	68-60 балів	Задовільно – базовий допустимий рівень знань і навичок, який містить помітні помилки, але дозволяє продовжити навчання або виконувати професійні завдання
F	59-35 балів	Незадовільно з правом повторного складання – рівень знань і навичок, що не відповідає вимогам, але дозволяє повторно скласти після належної самостійної підготовки.
FX	34 бали і менше	Незадовільно з необхідністю повторного проходження курсу – рівень знань та навичок є недостатнім і потребує повторного вивчення дисципліни.

Орієнтовні індивідуальні завдання здобувача-практиканта:

1. Проаналізувати умови роботи логопедичної групи.
2. Скласти власний індивідуальний план проходження практики.
3. Вивчити види планування навчально-виховної роботи у групі.
4. Описати організацію навчально-виховного процесу в логопедичній групі.
5. Проаналізувати освітнє середовище закладу (матеріальні та кадрові ресурси).
6. Оцінити міждисциплінарну взаємодію фахівців у групі (логопед, вихователь, психолог, музичний керівник тощо).
7. Визначити роль кожного спеціаліста у корекційно-розвивальному процесі.
8. Проаналізувати психолого-педагогічні аспекти взаємодії персоналу з сім'ями дітей.
9. Підготуватися до проведення корекційних елементів занять у парі з вихователем (конспект, дидактичний матеріал).
10. Підготуватися до проведення корекційних елементів занять у парі з логопедом (конспект, матеріал).
11. Підготувати самостійний виховний захід (конспект, наочні матеріали).
12. Підготувати самостійну дидактичну або сюжетно-рольову гру (конспект, матеріали).

13. Підготувати та провести пробні індивідуальні та групові логопедичні заняття (конспект, матеріали).
14. Підготувати психолого-педагогічне обстеження двох дітей із тяжкими порушеннями мовлення (методики, стимульний матеріал).
15. Підготувати логопедичне обстеження дошкільника з тяжкими порушеннями мовлення (дідактичний та мовленнєвий матеріал).
16. Провести індивідуальну консультацію з батьками (розгорнутий план-конспект).

Модуль 3. ВИРОБНИЧА ЛОГОПЕДИЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

1. Загальні положення

Програма практики розроблена для здобувачів спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізація 016.01 Логопедія (бакалавр). Вона відповідає Положенню про практику здобувачів вищої освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Практика проходить у різних закладах загальної середньої освіти та спеціальних закладах:

- на логопедичних пунктах при департаментах освіти,
- у спеціальних закладах для дітей з тяжкими порушеннями мовлення,
- у спеціальних логопедичних класах при навчально-реабілітаційних центрах,
- у закладах для дітей з інтелектуальними, зоровими, слуховими порушеннями.

Обсяг: 12 кредитів ECTS, тривалість – 7 тижнів, IV курс (VII семестр). Практика спрямована на формування навичок корекційної роботи з дітьми шкільного віку.

Виробнича логопедична практика у закладах загальної середньої освіти виступає ключовим етапом підготовки вчителя-логопеда освітнього рівня бакалавр, покликаною проводити корекційну роботу з дітьми шкільного віку. Тому організація і проведення даного виду практики повинні відповідати чітким вимогам.

2. Мета практики

Основна мета – формування готовності до професійної діяльності через: аналіз логопедичної документації, відвідування та аналіз фронтальних і індивідуальних логопедичних занять, організацію, планування та проведення корекційної роботи під керівництвом вчителя-логопеда, виконання завдань логопедичного обстеження, виготовлення дидактичного матеріалу для занять, спостереження та участь в організації освітньо-виховного процесу.

3. Статус дисципліни

Практика належить до циклу обов'язкових дисциплін професійної підготовки.

4. Передумови проходження практики:

Програма визначає обсяг знань і навичок, якими повинні володіти студенти спеціальності 016.01 «Логопедія», відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик. Практика закріплює алгоритми вивчення навчальних компонентів: «Логопедія», «Логопедія (структурні фонетичні порушення мовлення)», «Спеціальна методика навчання дітей з порушеннями мовлення: розвиток мовлення», «Логопедія (порушення темпу і ритму мовлення)», «Мовленнєві та сенсорні системи та їх порушення», «Методи логопедичного обстеження», а також практичне застосування теоретичних знань: спостереження за дітьми; використання методів логопедичної діагностики; визначення структури мовленнєвого порушення; складання логопедичного висновку та характеристики.

5. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми логопедії освіти у процесі корекційно-педагогічної, логодіагностичної-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів логопедії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, адаптуючи їх до професійних викликів.
- ЗК 6. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності.
- ЗК 8. Здатність працювати в команді, взаємодіяти з колегами та іншими фахівцями.
- ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії з дітьми, батьками та колегами з урахуванням етичних норм.

Спеціальні компетентності:

- ФК 3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання для обстеження та корекції мовленнєвих порушень. Здатність до організації логодіагностики.
- ФК 4. Здатність планувати корекційно-освітню роботу з урахуванням типу і рівня мовленнєвих порушень та потенціалу осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку. Здатність планувати та організовувати професійну діяльність з урахуванням структури порушення, актуального стану та особливостей мовленнєвого розвитку осіб з ПМР, а також їхніх потенційних можливостей.
- ФК 6. Здатність надавати послуги раннього втручання з персоналізованим підходом, враховуючи індивідуальні потреби дитини у контексті логопедичного супроводу.
- ФК 7. Здатність дотримуватися вимог до організації навчального та корекційно-розвивального освітнього середовища.
- ФК 11. Здатність до суб'єкт-суб'єктної професійної комунікації з дітьми, батьками та колегами. Здатність володіти українською літературною мовою, культурою мовлення, використовувати комунікативні моделі та мовленнєві зразки під час професійної діяльності відповідно до вимог стандартів державної мови.
- ФК 12. Здатність організовувати дитячий колектив для розвитку мовленнєвих, комунікативних та соціалізаційних навичок під час логопедичної роботи. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього (зокрема, інклюзивного) середовища.
- ФК 13. Здатність будувати гармонійні стосунки з особами з порушеннями мовленнєвого розвитку і з особливими освітніми потребами, їх сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.
- ФК 15. Здатність аргументовано відстоювати професійну позицію, дотримуватися стандартів професійної діяльності.

- ФК 16. Здатність до організації особистісного та професійного саморозвитку, підвищення кваліфікації.
- 6. Очікувані результати (РН) виробничої логопедичної практики**

Після проходження практики здобувач повинен:
- ПРН 2. Здійснювати пошук, аналіз і критичну оцінку інформації для розв'язання професійних завдань. Здатність визначати стратегію, зміст і навчально-методичне забезпечення процесу подолання порушень мовленнєвого розвитку у дітей, підлітків і дорослих.
- ПРН 4. Планувати і надавати послуги раннього втручання з урахуванням індивідуального стану дитини.
- ПРН 5. Знати методи, форми і зміст корекційного процесу в логопедичній практиці. Здатність до впровадження кращих зразків вітчизняного та закордонного професійного досвіду щодо надання допомоги особам з порушеннями мовленнєвого розвитку.
- ПРН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів логодіагностики осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку з урахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.
- ПРН 7. Володіти державною та іноземною мовами, фаховою термінологією та професійним дискурсом.
- ПРН 8. Організовувати і здійснювати логодіагностику дітей з особливостями психофізичного розвитку, логодіагностично-консультативну діяльність.
- ПРН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.
- ПРН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку.

- ПРН 12. Надавати корекційно-розвиткові послуги відповідно до рівня мовленнєвого розвитку. Здатність добирати і використовувати спеціальний інструментарій для проведення логопедичної роботи.
- ПРН 13. Володіти методиками логопедії, сприяння соціальної адаптації та інтеграції осіб з мовленнєвими порушеннями.
- ПРН 14. Здійснювати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами, зокрема, з порушеннями мовлення в умовах інклюзивної форми навчання. Здатність забезпечувати логопедичний супровід осіб з порушеннями мовлення у складі команди психолого-педагогічного супроводу.
- ПРН 17. Володіти навичками самонавчання та ефективного пошуку інформації. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.
- ПРН 22. Консультувати дітей, дорослих та їхніх батьків/опікунів щодо особливостей мовленнєвого розвитку і корекції. Здатність до взаємодії з сім'єю особи з порушеннями мовленнєвого розвитку на засадах партнерства.

7. Завдання практики

Здобувач має:

1. Ознайомитися зі структурою закладу, характером навчання та логопедичною документацією.
2. Скласти та погодити індивідуальний план проходження практики.
3. Вивчити мету, зміст і завдання роботи вчителя-логопеда.
4. Спостерігати за дітьми на заняттях та позаурочній діяльності.
5. Провести логопедичні обстеження, заповнити мовленнєві картки на 2 дітей.
6. Провести пробні та контрольні логопедичні заняття: 2 фронтальних і 2 індивідуальних.
7. Провести пробне та контрольне заняття з логоритміки.

8. Провести пробні та контрольні уроки з української мови та математики (обов'язково), а також з ручної праці або малювання (на вибір).
9. Провести пробний та контрольний виховний захід.
10. Вести щоденник практики з відповідними записами.
11. Надавати практичну допомогу педагогам у підготовці матеріалів та організації занять.
12. Виконувати завдання для курсових та дипломних робіт.

8. Вимоги до організації та контролю практики

- Направлення на практику здійснюється за навчальним планом та підтверджується наказом університету не пізніше ніж за 10 днів до початку практики.
- Загальне керівництво – методист по практиці від закладу вищої освіти; безпосереднє керівництво – науково-педагогічний працівник кафедри.
- Розподіл здобувачів по базах здійснюється методистом та завідувачем кафедри.

Вимоги до здобувачів:

1. Ознайомитися з програмою та документацією, скласти індивідуальний план.
2. Систематично відвідувати заклад, вести щоденник та виконувати завдання.
3. Активно брати участь у навчально-виховному процесі та дотримуватися вказівок педагогів.
4. Надавати практичну допомогу педагогам.
5. Дотримуватися правил охорони праці та техніки безпеки.
6. Бути відповідальним за результати виконуваної роботи.

Вимоги до керівника практики:

1. Ознайомити здобувачів із програмою та завданнями практики.
2. Роз'яснити організацію індивідуальної роботи та співпрацю з педагогами.
3. Провести аналіз звітної документації.
4. Перевірити готовність здобувачів та знання правових норм роботи з дітьми.

5. Надавати інформаційну та методичну підтримку під час практики.

9. Зміст практики

• *Тривалість робочого дня: 6 годин, графік узгоджується з класними керівниками, вчителем-логопедом та адміністрацією закладу.*

• *Розподіл часу:*

- 4 години – проведення освітньої роботи у класах або з вчителем-логопедом;

- 2 години – підготовка, розробка та тренування занять, спостереження за дітьми з типовим розвитком і порушеннями мовлення, виконання індивідуальних завдань, дослідження для курсової/дипломної роботи.

• *Документування:* щоденник практики з відображенням виконаної роботи, спостережень, конспектів та психолого-педагогічних характеристик.

Основні види діяльності практиканта:

1. Спостереження за роботою вчителів та логопеда, психологів та інших спеціалістів.

2. Проведення пробних і контрольних занять:

- фронтальні та індивідуальні логопедичні;
- уроки з української мови, читання, математики;
- заняття з малювання або ручної праці (на вибір);
- виховні заходи та логоритміка.

3. Підготовка та виготовлення дидактичних матеріалів, наочних посібників та логопедичних ігор.

4. Проведення консультацій та тематичних бесід з батьками під керівництвом вчителя-логопеда.

5. Виконання психолого-педагогічних і дослідницьких завдань (для курсових та дипломних робіт).

6. Ведення документації: щоденник, мовленнєві картки, конспекти уроків та занять, протоколи обговорення контрольних занять, психолого-педагогічні характеристики.

Види діяльності, що відпрацьовуються:

- Діагностична: логопедичне обстеження дітей з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей.
- Навчально-організаційна: планування занять, підготовка конспектів, співпраця з педагогами та фахівцями закладу.
- Корекційна: застосування методик для виправлення мовленнєвих порушень та розвитку мовлення.
- Методично-просвітницька: аналіз досвіду роботи педагогів, участь в обговореннях занять, консультації для батьків.
- Науково-дослідна: проведення досліджень для курсових і дипломних робіт, підготовка публікацій.

10. Структура практики

1. Підготовчий етап:

- Настановча нарада;
- Підготовка та погодження індивідуальних планів;
- Актуалізація знань з логопедії, педагогіки, психології та спеціальних методик.

2. Основний етап:

- Ознайомлення з роботою закладу, складу учнів, документації;
- Спостереження за уроками, логопедичними та корекційними заняттями;
- Проведення щоденних пробних та контрольних занять;
- Підготовка психолого-педагогічних характеристик;
- Розробка індивідуальних планів корекційної роботи.

3. Заключний етап:

- Підведення підсумків практики;
- Оформлення звітної документації;
- Обговорення результатів;
- Підготовка та участь у підсумковій конференції;
- Отримання диференційованого заліку.

Орієнтовний структурний план проходження практики:

Перший тиждень практики має ознайомчий характер. У понеділок практиканти прибувають до базових закладів загальної середньої освіти, здійснюється розподіл по класах. Проводяться

бесіди з керівництвом і вчителем-логопедом щодо стану логопедичної роботи в закладі, вивчається логопедична та супровідна документація логопедичного пункту. Також відбувається спілкування з фахівцями закладу з метою з'ясування особливостей дітей з порушеннями мовлення та впливу мовленнєвих порушень на їх розвиток. Завершується день складанням індивідуального плану проходження практики.

У вівторок і середу практиканти відвідують логопедичні заняття з обов'язковим конспектуванням, проводять логопедичні обстеження, ознайомлюються з мовленнєвими картками дітей, аналізують заняття, проведені логопедом, та вивчають взаємодію між фахівцями закладу.

У четвер увага приділяється відвідуванню логопедичних занять, проведенню обстежень, роботі з методичною літературою, бесідам з дітьми з порушеннями мовлення щодо особливостей їх психомовленнєвого розвитку, а також спілкуванню з учителями перших класів про специфіку навчання дітей з мовленнєвими порушеннями.

У п'ятницю практиканти продовжують відвідувати логопедичні заняття, спостерігають за дітьми з порушеннями мовлення на уроках, вивчають взаємозв'язок у роботі логопеда і психолога та виготовляють дидактичний матеріал.

Другий тиждень практики спрямований на поглиблення аналітичних умінь. Упродовж тижня практиканти відвідують логопедичні заняття з подальшим аналізом, уроки в початкових класах, спостерігають за дітьми з порушеннями мовлення. Проводяться бесіди з учителями, логопедом, психологом, учителем музики та фізичної культури щодо особливостей навчальної діяльності, мотивації, емоційної сфери та засвоєння мовленнєвих навичок. Окрема увага приділяється підготовці методичних і роздаткових матеріалів та вільному спілкуванню з дітьми.

Третій тиждень практики передбачає активне включення практикантів у корекційну діяльність. Проводяться пробні індивідуальні логопедичні заняття, логопедичні ігри, заняття з логоритміки. Практиканти відвідують уроки, виховні заходи,

здійснюють індивідуальні дослідження, спілкуються з логопедом щодо сформованості навичок читання і письма, емоційного стану та навчальної мотивації дітей з порушеннями мовлення.

Четвертий тиждень присвячений проведенню пробних уроків, індивідуальних і підгрупових логопедичних занять, занять з логоритміки, виховних заходів. Практиканти виконують індивідуальні дослідження, вивчають методичну літературу, виготовляють дидактичні матеріали, обговорюють із логопедом використання ІКТ та мобільних сервісів у корекційній роботі.

П'ятий тиждень практики спрямований на закріплення практичних умінь. Практиканти відвідують логопедичні заняття з конспектуванням, проводять пробні індивідуальні та фронтальні заняття, здійснюють логопедичні обстеження, спостерігають за навчальною діяльністю дітей, складають психолого-педагогічні характеристики, вивчають учнівські зошити та вироби. Також проводяться бесіди з логопедом щодо роботи з батьками, застосування нетрадиційних методів та комплектування груп.

Шостий тиждень включає проведення пробних фронтальних та індивідуальних занять, уроків, бесід з батьками, експериментальних досліджень, участь у позакласних заходах та режимних моментах. Практиканти відвідують і аналізують заняття інших практикантів, беруть участь у виховних і позакласних заходах.

Сьомий тиждень практики є підсумковим. Практиканти проводять пробні та контрольні уроки, контрольні логопедичні заняття, виховні заходи, психолого-педагогічні обстеження дітей з порушеннями мовлення. Відбувається обговорення контрольних заходів, узагальнення результатів обстежень, написання психолого-педагогічних характеристик та підведення підсумків проходження практики.

11. Звітна документація

Після завершення виробничої логопедичної практики здобувач вищої освіти подає методисту закладу вищої освіти повний комплект звітної документації, що підтверджує виконання програми практики.

До звітних матеріалів входить щоденник практики, завірений печаткою закладу загальної середньої освіти та підписами керівництва закладу, вчителя початкових класів і вчителя-логопеда. У щоденнику мають бути систематично відображені щоденні записи спостережень і безпосередньої практичної діяльності здобувача відповідно до завдань практики.

Обов'язковою складовою документації є заповнені мовленнєві картки на двох учнів (бажано з різними мовленнєвими порушеннями), а також психолого-педагогічна характеристика на одного учня з порушеннями мовлення.

Здобувач подає два розгорнуті план-конспекти контрольних фронтальних логопедичних занять та два розгорнуті план-конспекти контрольних індивідуальних логопедичних занять, завірені підписом вчителя-логопеда базового закладу з рекомендованою оцінкою.

До звітної документації також входять конспекти контрольних уроків (з української мови, читання, математики та одного уроку за вибором — з малювання або ручної праці), а також конспект контрольного виховного заходу. Усі матеріали мають бути завірені підписами відповідних педагогічних працівників з рекомендованими оцінками.

Окремо подається конспект контрольного фронтального заняття з логоритміки, завірений підписом вчителя-логопеда, та протоколи обговорення контрольних логопедичних занять (фронтального й індивідуального), оформлені за участю інших здобувачів-практикантів і вчителя-логопеда.

Здобувач також подає виготовлений наочний посібник (логопедичну дидактичну гру), характеристику на здобувача-практиканта з рекомендованою оцінкою, складену вчителем-логопедом і завірену печаткою закладу освіти, індивідуальний звіт про проходження практики, підписаний здобувачем, а також виконане індивідуальне завдання.

12. Підведення підсумків практики

Результати проходження виробничої логопедичної практики в закладі загальної середньої освіти попередньо обговорюються здобувачами-практикантами за участю вчителя-логопеда та керівництва базового закладу.

Підсумкове оцінювання результатів практики здійснюється під час захисту на підсумковій конференції в закладі вищої освіти за участю методиста та керівника практики. Усі матеріали звітної документації подаються методисту для перевірки протягом тижня після завершення терміну практики.

Під час захисту практики здобувачу вищої освіти виставляється диференційований залік. Оцінювання здійснюється з урахуванням якості виконання завдань практики, рівня професійної підготовки, відповідальності, дисциплінованості, самостійності, систематичності роботи, відгуків вчителя-логопеда та педагогічного колективу базового закладу, правильності оформлення звітної документації, якості презентації матеріалів практики та відповідей на запитання під час захисту.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою та системою ECTS. Із них 60 балів відводиться на оцінювання виконання завдань практики, відображених у звітній документації, та 40 балів — на захист практики під час підсумкової конференції. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100 балів.

Здобувач отримує максимальну кількість балів за умови повного й якісного виконання програми практики, правильного оформлення всієї документації відповідно до методичних вимог, наявності позитивних відгуків керівників практики, підготовки змістовної звітної доповіді із супровідними матеріалами та своєчасного подання звітних матеріалів.

Здобувачам вищої освіти, які не виконали програми практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики без поважних причин чи отримали незадовільну оцінку, відраховуються з університету.

	Основні напрямки роботи здобувача-практиканта	Максимальна кількість балів
	Оцінювання результатів практики, відображених у звітній документації	
1	Правильно заповнені 2 мовленнєві картки – до 5 балів (за кожен картку)	5
2	Складено психолого-педагогічну характеристику дитини з порушеннями мовлення.	10
3	Підготовлено два конспекти контрольних фронтальних логопедичних занять відповідно до вимог; кожне заняття оцінюється до 4 балів.	10
4	Підготовлено два розгорнутих план-конспекти контрольних індивідуальних занять відповідно до вимог; кожне заняття оцінюється до 4 балів.	5
5	Підготовлено конспект фронтального заняття з логоритміки відповідно до вимог.	15
6	Підготовлено чотири розгорнутих план-конспекти контрольних уроків: з української мови, математики, читання та, за вибором, з малювання або ручної праці; за кожний урок нараховується до 5 балів.	10
7.	Виконано індивідуальне завдання.	5
	Всього	60
	Оцінювання процедури захисту практики	
1	Забезпечено належний рівень оформлення щоденника практики: зафіксовано всі робочі дні та здійснено записи відповідно до завдань практики.	5
2	Підготовлено звіт про проходження практики.	5
3	Підготовлено наочний посібник (логопедична або дидактична гра, індивідуальний роздатковий матеріал тощо).	10
4	Презентація матеріалів практики та захист її результатів	20
	Всього	40
	Підсумкова оцінка	100

Запитання для підсумкової наради з захисту логопедичної практики в ЗЗСО:

1. Опишіть, яку документацію веде логопед у закладі загальної середньої освіти.
2. Поясніть порядок зарахування дітей на логопедичний пункт та як організовується облік відвідувань; яка документація при цьому потрібна.
3. Розкрийте основні положення щодо роботи вчителя-логопеда та вимоги до організації його діяльності в школі.
4. Охарактеризуйте індивідуальну логопедичну роботу: цілі, рекомендовані вікові групи і класи для навчання на логопедичному пункті.
5. Опишіть особливості фронтальної логопедичної роботи: її завдання, рекомендований вік та клас дітей.
6. Розгляньте специфіку корекційної роботи з учнями 1-го класу та її мету.
7. Вкажіть, за яких умов корекційне навчання продовжується у 2–4 класах, і на що спрямована робота з цією віковою категорією.
8. Охарактеризуйте методи корекції письмових навичок у школярів та надайте приклад практичної роботи.
9. Опишіть прийоми роботи з читанням у дітей шкільного віку та наведіть приклад корекційного заняття.
10. Розкрийте особливості розвитку лексики у дітей молодшого шкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення; приклад формування словника, труднощі та способи їх подолання.
11. Охарактеризуйте роботу над граматичними і морфологічними структурами мови у дітей із тяжкими порушеннями; приклади та методи подолання труднощів.
12. Опишіть методи розвитку зв'язного мовлення у дітей із загальним недорозвитком мови; наведіть приклад заняття, труднощі та застосовані прийоми для посилення результатів.
13. Розкажіть про склад та призначення характеристики учня, яку складає вчитель-логопед, і випадки її складання.

14. Опишіть логопедичні дидактичні ігри: коли їх використовують, яку мету вони виконують та приклади застосування.
15. Поясніть структуру фронтального заняття з логопедичної корекції для учнів початкової школи та порівняйте її з організацією занять для дітей дошкільного віку.

Оцінка ECTS	Оцінка за бальною шкалою	Критерії оцінювання
A	100-90 балів	Відмінно – демонструє високий рівень знань та навичок у межах обов’язкового матеріалу з допущенням незначних похибок.
B	89-82 бали	Дуже добре – демонструє високий рівень знань та навичок у межах обов’язкового матеріалу без серйозних помилок
C	81-75 балів	Добре – показує достатній рівень знань і навичок із поодинокими незначними помилками, які не впливають на загальне виконання завдань.
D	74-69 балів	Задовільно – рівень знань і навичок, що в цілому прийнятний, проте містить помітні недоліки; достатній для продовження навчання або початку професійної діяльності.
E	68-60 балів	Задовільно – базовий допустимий рівень знань і навичок, який містить помітні помилки, але дозволяє продовжити навчання або виконувати професійні завдання
F	59-35 балів	Незадовільно з правом повторного складання – рівень знань і навичок, що не відповідає вимогам, але дозволяє повторно скласти після належної самостійної підготовки.
FХ	34 бали і менше	Незадовільно з необхідністю повторного проходження курсу – рівень знань та навичок є недостатнім і потребує повторного вивчення дисципліни.

13. Перелік орієнтовних індивідуальних завдань практики

1. Ознайомитися з умовами роботи ЗЗСО щодо дітей із порушеннями мовлення та описати їх.
2. Розробити власний індивідуальний план роботи практиканта.

3. Вивчити та проаналізувати різні види планування навчально-виховної корекційної роботи з дітьми з порушеннями мовлення у закладі.
4. Описати організацію роботи вчителя-логопеда в закладі загальної середньої освіти.
5. Дослідити освітнє середовище закладу: матеріальні та кадрові ресурси відповідно до літературних вимог.
6. Проаналізувати особливості міждисциплінарної взаємодії фахівців (учителів початкових класів, асистента, вихователя, логопеда, психолога, музичного керівника, інструктора з фізичного виховання тощо) у класах з дітьми з порушеннями мовлення.
7. Визначити роль та функції кожного фахівця у забезпеченні корекційно спрямованого навчально-виховного процесу.
8. Вивчити та описати психолого-педагогічні особливості взаємодії педагогів з батьками дітей із порушеннями мовлення.
9. Підготуватися до спільної організації елементів корекційно-спрямованого навчально-виховного процесу з вчителем (скласти конспект, підібрати дидактичний матеріал).
10. Підготуватися до спільного проведення корекційних занять з вчителем-логопедом (скласти конспект, підібрати дидактичний матеріал).
11. Підготуватися до самостійного проведення виховного заходу (скласти конспект, підготувати наочні матеріали).
12. Підготуватися до самостійного проведення дидактичного логопедичного заняття (скласти конспект, підготувати наочний матеріал).
13. Підготуватися до самостійного проведення пробних індивідуальних та групових логопедичних занять (скласти конспект, підібрати дидактичні матеріали).
14. Підготуватися до психолого-педагогічного обстеження двох учнів із тяжкими порушеннями мовлення (підібрати методики та стимульний матеріал).

15. Підготуватися до логопедичного обстеження учня з тяжкими порушеннями мовлення (підібрати дидактичний і мовленнєвий матеріал).
16. Підготуватися до проведення індивідуальної консультації з батьками (скласти детальний план-конспект).

Примітка: Виконання цих індивідуальних завдань дозволяє використовувати отримані результати у власних наукових дослідженнях та враховується при загальному оцінюванні практики. Завдання є додатковою роботою, узгоджуються з керівником практики та науковим керівником у рамках роботи над науковими гуртками, курсовими роботами чи дипломними проектами.

Список використаної літератури

1. Базима Н.В., Качуровська О.Б., Коломієць Ю.В., Мартиненко І.В. (2019). Дитина з труднощами у навчанні в інклюзивному класі. К.: ДІА. 148 с.

2. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.

3. Лемещук М. А. Логопедична робота з дітьми з комбінованими порушеннями : навч.-метод. посібник /МОН України, Уманський держ. пед.ун-т імені Павла Тичини, каф. спец. та інклюзивної освіти. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2024. 266 с.

4. Лемещук М. А. Психолого-педагогічний супровід процесу соціалізації дітей із загальним недорозвиненням мовлення в закладах дошкільної освіти: монографія /Марина Анатоліївна Лемещук МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, каф. спец. та інклюзивної освіти. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2024. 202с.

5. Линдіна Є.Ю., Ревуцька О. В. Технології логопедичного обстеження: навчально- методичний посібник. 2-е видання, доповнене та доопрацьоване. Київ: Освіта України, 2021. 218 с

6. Логопедія. Підручник / За ред. М.К.Шеремет. Вид. 5-те, перероблене та доповнене. Київ : Слово, 2019. 672 с.

7. Малишевська І. А. Професійна діяльність різнопрофільних фахівців в умовах інклюзивного освітнього середовища : навч.-метод. посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 156 с.

8. Малишевська І. А. Технології інклюзивного навчання : навчально-методичний посібник. Умань: Візаві, 2024. 132 с.

9. Методичні рекомендації до організації та проведення навчальної практики пропедевтичної (загальноознайомчої) для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізація 016.01-логопедія, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / укладачі О.М. Кас'яненко., О.І. Чекан, Х.В. Барна, Мукачево: МДУ, 2022. 32 с.

10. Рібцун Ю. В. Понятійно-термінологічний словник. Логопедія. Логопсихологія : довідкове видання. Київ : ІСПП, 2022. 48 с
11. Рібцун Ю. В. Учні початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення: навчання та розвиток: навч.-метод. посіб. Львів: Світ, 2020. 264.
12. Таранченко О. М., Колупасєва А. А., Бойчук Ю. Д. Супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання : навчально-методичний посібник. Київ : Освіта, 2021. 256 с.
13. Ткач О.М. (2019). Логопедія: формування семантичних полів слів у дітей з системними порушеннями мовлення. Монографія / О.М. Ткач. Кам'янець-Подільський: Аксіома. 356с.
14. Хрестоматія з логопедії. Навчальний посібник / укл. Федоренко С.В., Марченко І.С. Київ: Видавництво «Книга-плюс», 2019. 496 с.
15. Черніченко Л.А. Рання логопедична корекція: навч.-метод. посібник /МОН України, Уманський держ. пед.ун-т імені Павла Тичини, каф. спец. та інклюзивної освіти. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 148 с

Інформаційні ресурси

16. Спеціальна освіта: стан і пріоритети розвитку.
URL: <http://lib.iitta.gov.ua/711122/1.pdf>.
17. Інклюзивне навчання. URL:
<https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivnenavchannya>
18. Положення про практику здобувачів вищої освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. URL:
<https://udpu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu#navchalnometodychna-dokumentatsiia>
19. Положення про інклюзивно-ресурсний центр зі змінами та доповненнями <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text>
20. Програми з корекційно-розвиткової роботи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednyaosvita/korektsiyni-p>
21. Документація учителя-логопеда.

URL:<https://vseosvita.ua/library/dokumentacia-ucitelalogopeda-planuvanna-korekcijnorozvitkovih-zanat-inkluzivna-forma-navcanna-250329.html>

19. Логопед +. URL : <http://innagidkih.ucoz.com/3>
20. Логопедичний кабінет в загальноосвітній школі. URL: <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/5635/1/Nechytailo.p>
21. Логопедичний сайт. URL: <http://logoclub.com.ua>
22. Український логопедичний сайт для батьків, які піклуються про мовленнєвий розвиток дитини, та для логопедів. URL: <http://www.logopedia.com.ua>
23. Азбука логопеда. URL: <http://azbukalogopeda.ucoz.ru>
24. Сайт "Логопед". URL: <http://logopedia.com>
25. Сайт "Логопед.ru". URL: <http://www.logoped.ru>
26. Логопедична новинка. URL: <http://logopedija.at.ua>
27. Клуб професійних логопедів. URL: <http://logopedu.com.ua>
28. Логопункт. URL: <http://logopunkt.ru>
29. Практична логопедія. URL: <http://logopedi.narod.ru>
30. Логопедія. URL: <http://logopedia.by>
31. Каталог логодидактичних ігор. URL: http://logopedija.at.ua/load/didaktichni_igri/2
32. Логопедична скарбничка. URL: <http://www.abetka-logopedka.org/logopedskarb.htm>
33. Hryntsiv M., Zamishchak M., Bondarenko Y. Approaches to Speech Therapy for Children with Autism Spectrum Disorders (ASD). International Journal of Child Health and Nutrition, 2025. 14(1), 32–45. URL: <https://doi.org/10.6000/1929-4247.2025.14.01.05>

Додатки

Додаток А

**ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

**КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА КОРЕКЦІЙНОЇ
ОСВІТИ**

**ЩОДЕННИК
НАВЧАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГО - ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Заклад вищої освіти:

_____

Факультет:

_____

Кафедра:

_____

Студент (ка):

_____

Спеціальність: 016 Спеціальна освіта (Логопедія)

_____

Курс ____ Група ____

База практики:

_____

Термін практики: з ____ по ____ 20__ р.

Дрогобич, 2026

Правила ведення й оформлення щоденника

1. Щоденник – основний документ здобувача під час проходження навчальної практики.
2. Під час практики здобувач щодня коротко записує в щоденнику що зроблено ним для виконання індивідуального графіка проходження практики.
3. Не рідше як раз на тиждень здобувач зобов'язаний подавати щоденник керівникам практики від профілюючої кафедри та від бази практики, які перевіряють записи здобувача й підписують їх, вносять письмові зауваження та додаткові завдання.
4. Після закінчення практики щоденник переглядається керівниками практики, відповідним чином затверджується та передається на кафедру.
5. Без заповненого і затвердженого щоденника практика не зараховується.
6. Щоденник зберігається на кафедрі протягом трьох років.
7. До щоденника додаються такі обов'язкові документи:
  - характеристика на роботу здобувача вищої освіти (див. дод. А);
  - підсумковий звіт студента-практиканта (див. дод. Б).

Здобувач (ка) вищої освіти

(прізвище, ім'я, по-батькові)

прибув(ла) на підприємство, організацію, установу

МП

підприємства, організації, установи «___» _____ 20__ року

(підпис)

(посада, ім'я ПРІЗВИЩЕ відповідальної особи)

Вибув (ла) з підприємства, організації, установи

МП

Підприємства, організації, установи «___» _____ 20__ року

(підпис)

(посада, ім'я ПРІЗВИЩЕ відповідальної особи)

1. Мета та завдання практики

Метою практики є поглиблення психолого-педагогічної та спеціальної логопедичної підготовки студентів, формування професійних умінь і навичок здійснення мовленнєвого обстеження та діагностики мовленнєвих порушень; ознайомлення з основними напрямками, видами й формами діяльності вчителя-логопеда та інших фахівців, які реалізують корекційно-розвивальну роботу з дітьми з порушеннями мовлення різної етіології та патогенезу в спеціальних і інклюзивних освітніх закладах; набуття та закріплення практичного досвіду організації й проведення індивідуальної корекційної роботи, спрямованої на вивчення особливостей мовленнєвого розвитку дітей; формування вміння аналізувати психолого-педагогічні прояви мовленнєвих порушень у процесі корекційних занять, розвивальних ігор та інших видів освітньо-корекційної діяльності.

Завдання навчальної психолого-педагогічної практики

- Ознайомити здобувачів вищої освіти з основними напрямками та видами професійної діяльності вчителя-логопеда.
- Сприяти закріпленню, уточненню та практичному застосуванню знань, отриманих під час вивчення освітніх компонентів освітньої програми.
- Формувати вміння використовувати базові теоретичні та методичні знання з логопедії, спеціальної педагогіки й спеціальної психології у роботі з дітьми з порушеннями мовлення.
- Забезпечити набуття досвіду спостереження та участі в корекційно-розвивальних заняттях з дітьми з порушеннями мовлення в спеціальних та інклюзивних закладах освіти.
- Навчити проводити елементарне психолого-педагогічне вивчення особливостей розвитку дітей з порушеннями мовлення, аналізувати отримані результати та визначати основні прояви мовленнєвих порушень.
- Формувати навички добору словесного матеріалу, наочних і технічних засобів, а також використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у логопедичній роботі.

- Сприяти формуванню умінь взаємодії з фахівцями міждисциплінарної команди (психологом, вихователем, музичним керівником тощо) у процесі роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.
- Формувати первинні навички професійного спілкування з батьками дітей з порушеннями мовлення та участі у корекційно-розвивальній роботі.
- Закласти основи складання індивідуального плану розвитку дитини з порушеннями мовлення з урахуванням її психофізичних, соціальних особливостей та характеру мовленнєвого порушення.

Індивідуальний план-графік роботи студента під час проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики										Відмітки про виконання	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		

Керівники практики: від Університету _____
(підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

від підприємства, організації, установи _____
(підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

2. Календарний план практики

Дата	Зміст роботи	Години	Підпис керівника

3. Щоденні записи практиканта

Дата _____

Зміст роботи:

Висновки:

Підпис керівника _____

Дата _____

Зміст роботи:

Висновки:

Підпис керівника _____

4. Характеристика календарного планування вчителя-логопеда

---

5. Протокол діагностичного обстеження

ПІБ	Вік	Порушення	Методики	Результати	Висновок

6.1 Аналіз логопедичного заняття №1

Тема:

Мета:

Структура:

Методи:

Засоби:

Результативність:

Висновок:

6.2 Аналіз логопедичного заняття №2

Тема:

Мета:

Структура:

Методи:

Засоби:

Результативність:

Висновок:

---

7. Виготовлений навчальний посібник

Назва:

Мета:

Для яких дітей:

Опис:

Використання:

---

8. Виготовлена логопедична гра

Назва гри:

Мета:

Вік:

Мовленнєві завдання:

Правила:

Очікуваний результат:

---

9. Індивідуальне завдання

Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці

_____

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства, організації, установи

_____

(підпис)

_____

(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

М. П. « _____ » _____ 20__ року

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти про проходження практики

Дата складання заліку « ____ » _____ 20__ року

Оцінка:

за університетською шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрами і словами)

за шкалою ЄКТС _____

Керівник практики від закладу вищої освіти

_____
(підпис)

_____
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Необхідно зазначити про:

- рівень теоретичних знань, отриманих в університеті;
- наявність практичних навичок самостійного вирішення завдань за програмою практики;
- якості, які продемонстрував здобувач вищої освіти під час проходження практики;
- ступінь володіння й використання інформаційних технологій;
- вміння дотримуватись етичних правил поведінки;
- активність та ініціативність;
- повноту виконання програми та індивідуального завдання;
- загальну оцінку проходження практики.

Перелік орієнтовних індивідуальних завдань практики

- Описати прийоми налагодження емоційного контакту психолога з дитиною / дітьми на відвіданому корекційному занятті.
- Відпрацювати прийоми артикуляційної гімнастики (дихальної, голосової, мімічної, пальчикової) на собі та зафіксувати виконання на відео з наступним самоаналізом.
- Сформувати банк завдань для дітей з порушеннями мовлення для стимуляції пізнавальних процесів (3–5 завдань) з дидактико-методичним супроводом та визначенням корекційно-розвивального змісту кожного.
- Сформувати банк методик для обстеження емоційної сфери у дитини з порушеннями мовлення, відпрацювати на собі та зафіксувати на відео.
- Розробити зміст виховних бесід (2–3) з дітьми з порушеннями мовлення, визначивши корекційну, дидактичну і виховну мету кожної.
- Розробити банк завдань для розвитку творчих здібностей у дитини з порушеннями мовлення, визначивши корекційну, дидактичну і виховну мету кожного.
- Відпрацювати техніку діагностики стану мімічної моторики самостійно, зробити відеозапис; обстежити мімічну моторику у дитини з відеофіксацією та оформити самоаналіз.
- Відпрацювати техніку діагностики стану пальцевої моторики самостійно, зробити відеозапис; обстежити пальцеву моторику у дитини з відеофіксацією та оформити самоаналіз.
- Відпрацювати техніку діагностики стану голосу самостійно, зробити аудіо / відеозапис; обстежити голос у кількох дітей з відеофіксацією та оформити самоаналіз.
- Відпрацювати техніку діагностики стану фонематичного сприймання самостійно, зробити відеозапис; обстежити фонематичну систему у кількох дітей з відеофіксацією та оформити самоаналіз.
- Скласти та провести мовленнєві ігри для дітей з порушеннями мовлення (2–3), зафіксувати на відео та зробити самоаналіз проведеної роботи.

- Спостерігати за комунікаційною взаємодією дітей під час корекційного заняття та оформити письмовий аналіз.
- Розробити завдання для розвитку слухового та зорового сприймання у дітей з порушеннями мовлення, відпрацювати на практиці з відеофіксацією та зробити самоаналіз.
- Відпрацювати техніки релаксації та саморегуляції у дітей, зафіксувати виконання на відео та оформити самоаналіз.
- Розробити індивідуальну короткострокову програму мовленнєвої корекції на основі спостережень і діагностики.

Підписано до друку 01.07.2026. Формат 60x84 1/8

Ум. Друк. арк. 1,3

Гарн. Times New Roman

Папір офс. Друк різнографічний

Тираж 300 прим.

Друк ТзОВ «Трек ЛТД»

м. Дрогобич, вул. Д.Галицького, 1

Тел. 0970111011

drukstv@gmail.com